

ita præparatum non magnoperè albescit. Eodem quoque modo pantherina & leonina, aprugna, camelina & equina, hisque similia pingua preparari oportet.

Quomodo pingue odoramenti imbuendum sit.

CAP. XCI.

Vitulinum autem ac taurinum pingue, nec non ceruinum, atque etiam huius animalis medulla odoramentis imbuuntur hinc in modum: Pingue quod odoratum reddi debet, demptis membranis quo diximus modo clotum, ac vino odorato nulla maris aqua diluto feruefactum, tandem ab igne tollito, ac inibi pernoctare finito. Tum altero eiusdem generis vino ac eadem qua priùs mensura affuso, ipsum colliquato, & accuratè defæcato: mox nouem eius heminis iunci Arabici drachmas septem adii-cito. Quòd si ipsum flagrantioris odoris fieri voles, quadraginta floris eiusdem drachmas superaddito, cum palmæ, cassiæ & calami totidem singulorum drachmis: aspalathi & xylobalsami, ana drachma vna: adde & cinnamomi, cardamomi, nardi, ana vnciam vnam. Omnia verò minutiùs contundantur: deinde affuso vino odorato, vas operculatum supra carbones firmiter collo cato, ac ter omnia conferuefacito: tuncque vas ab igni semotum pernoctare finito. Postridie

vino

vino effuso, nouoque generis eiusdem addito, ter simili modo conferuefacito atque dimittito. Manè verò, exempto pingui vinum effundito, & ablato vase, purgatoque quod imo subsidens hæserat, ipsum eliquato: postremò excolatum ad vsus recondito. Hoc eodem modo imbuitor odoramentis, quod antea curatum est. Verùm antedicta pinguia in sequentem modum priùs inspissari par est, quò faciliùs odoramentorum vires in se recipiant. Itaque assumens quodcunque horum volueris, cum vino feruefacito, simul immisso myrti ramulo, serpyll. ac cypero, insuperque aspalatho exactiùs tuso. Aliqui tamen ad hunc vsum vno duntaxat horum contenti sunt. Cum autem tertio efferbuerit, leniter exemptum & linteo transfusum, odoramentis, vti demonstratum est, imbuito: Sed & adipem ita quoque priùs inspissantur. Adipem quencunque volueris recentem, sanguinis expertem, aliasque habentem notas quas sæpe retulimus vbi contuderis, in ollam nouam iniicito: & infuso vino albo odorato vetere quod digitorum octo altitudinem superet, igni lento conferuefacito, donec odorem natium deposuerit, ac vinum potiùs redeat. At vbi deposito vase refrixerit, duas adipis minas eximito, & in ollam mittito,

M. iij.

adiicitóque vini eiusdem heminas quatuor,
 feminis loti (eius inquam, cuius ligno ti-
 biarum artifices vtuntur) tusi minas qua-
 tuor, ac lento igni identidem agitando co-
 quito. Cùm autem adiposam grauecolétiam
 omnem penitus deposuerit, excolatum re-
 frigerari finito. Tùm sumito aspalathi tusi
 minam vnã, amaracini floris minas qua-
 tuor, ac vino vetere subigito, finitoque no-
 ctẽm vnã combibere. Postridie in ollam
 fictilem nouam tricongialẽ ea simulque
 adipem demittito, & addito vini dimidiõ
 congio simul omnia feruefacito. Põst vbi
 spissamentorum omnium vim & odorem a-
 deps ascuerit, igni detractum excolatũ-
 que refrigerato ac reponito. Quòd si odo-
 ratiorem reddere volueris, myrrhæ pinguis-
 simæ drachmas octo vino multorum anno-
 rum dilutas ammisceto. Gallinaceum au-
 tem & anserinum adipem ita possis odori-
 bus imbuerẽ: Cuiusuis eorum curati hemi-
 nas quatuor sumito, & olla testacea excipi-
 to: ac erysiceptri, xylobalsami, insupérque
 palmę elatę & calami exactè tusi, ana drach-
 mas xii admisceto: adiectóque vini Lesbij
 veteris cyatho vno, prunis admoüeto, ac ter
 conferuefacito: mox vase sublato ab igne,
 quæ in eo sunt diẽm vnã noctẽmque re-
 frigerari finito. Postridie liquata per pan-
 num li-

nam lineum mundum in vas nitidum ex-
 celato. Vbi verò coierit adeps, concha e-
 xemptum in fictile vas nouum coniicito,
 quod arcè operculatum loco perquàm fri-
 gido reponatur. Cæterùm hæc hyberno
 tempore peragenda sunt: neque enim æsta-
 te adeps concrefcit. Sunt qui quò faciliùs o-
 mnia coeant atque concrescant, ceræ Tyr-
 rhenicæ momentum admiscant. Eadem ve-
 rò arte suillus adeps & vrsinus, cæterique id
 genus, odoramentis imbuuntur.

Quomodo adeps sampsuchi odore imbuatur.

CAP. XII.

Porro sampsuchi odore adeps imbuatur
 hoc modo: Bene curati adipis, præsertim-
 que taurini, minam vnã sumito, & sam-
 psuchi maturi accuratè confusi seſquimi-
 nam misceto: atque inſperſo largiore vino
 offas conformato, cælque in vaſe operto re-
 poſitas pernoctare ſinito. Maturinò in ficti-
 lem ollam iniectas aſuſa aqua leuiter co-
 quito: cùmque ſuum odorem adeps exuerit,
 ipſum excolatum ac probè operculatum
 noctem totam quieſcere ſinito. Poſtero die
 paſtillum eximito, ac deterſa ſorde quæ fun-
 dum petierat, iterum ſampsuchi confuſi, vt
 dictum eſt, ſeſquiminam aliam adiicito, ſi-
 militérque in offas cogito. Aliis quoque
 quæ antè diximus peractis, decoquito &

M. iiii.

colo traicito: ac detracta si qua fundo hæst spurcitia, loco perfrigido reponito.

De Adipe Anserino & Gallinaceo.

CAP. XCII.

At si quis incuratum adipem anserinum, gallinaceum, aut vitulinum, à putredine tueri velit, ita faciendum est: Ex his assumptum recentem quemuis adipem diligenter eluito, & supra cribrum in umbra perflandum aëri exponito: ac vbi siccatus fuerit, in linteum mundum iniicito, & manibus vehementer exprimito: dein lino traictum umbroso in loco suspendito, & post multos dies noua charta inuolutum loco perfrigido recondito. In melle quoque aseruata pingua, imputria permanent.

Adipum & c. CAP. XCIII.

Vim habent adipēs omnes excalfaciendi, molliendi atque rarefaciendi. Taurinus tamen adeps, itēque bubulus ac vitulinus, quodammodo astringunt: ad hos proximē accedit leoninus, quem aiunt etiā insidiantibus resistere. Elephantinus verō ac ceruinus peruncti, serpentes fugant. At caprinus, astringentior: qua ex causa cum polenta, rhoë & caseo decoctus, dysentericis, exhibetur, & cum prissanæ succo infunditur. Ipsorum quoque ius phtisicis in fortitione prodest, ac iis etiānum qui cantharidas

tharidas hauserunt vtiliter datur. Hircinus porro, vt qui validissime discutiat, podagricis auxiliatur, cum caprinis baccis & croco subactus & impositus. Sed & huic quoque ouillus proportionem respondet. Suillus autem, ad vuluæ sedisq; vitia accommodatur: & igni quoque ambustis conuenit. Idem sale conditus & quàm vetustissimus, excalfacit & emollit: vino verò lotus, pleuriticis prodest. At cinere aut calce exceptus, tum œdematis, tum inflammationibus ac fistulis conuenit. Asininum autem tradunt cicatrices corpori concolores reddere. Porro anserinus & gallinaceus, muliebribus malis conueniunt, nec non etiam ad labiorum rimas, ad curandam faciei cutem, & contra aurium dolores. Vrsinus verò, alopecis capillos restituere creditur, ac pernionibus quoque subuenit. At vulpinus, medetur aurium doloribus. Fluiatiliū autem piscium adeps, inunctis oculis claritatem affert, si quidem in sole liquatus mellisque admistus fuerit. Viperinus verò, contra oculorum hebetudines ac suffusiones etiam efficax est, additis cedriæ, mellis Attici & olei veteris æquis partibus. At pilos abolet alis euulsos, si recens ac per se ad radicem vestigia illinatur.

De Medullis. CAP. XCV.

EX medullis laudatissima est ceruina: mox vitulina: post hanc taurina, deinde caprina & ouilla. Colliguntur verò ætatis ea parte quæ autumno proxima est: aliis enim anni temporibus, sanguinis concretum & veluti caro friabilis in ossibus reperitur: sed neque facillè dignoscitur, nisi ab eo qui ipsam ossibus extraxerit atque reposuerit. Omnes porrò medullæ molliunt, rarefaciunt, ad apothepiam valent, & ulcera explent. Ceruina verò peruncta, venenatas quoque bestias fugat. Curatur autem recens, selectis ossibus adipis in modum: nam & affusa aqua primùm subigitur, deinde per linteum excolatur, ac similiter eluitur, donec aqua pura conspiciatur. Postmodùm in duplici vase liquatur, excepta sordè penna, si qua innatet, & in pilam transfunditur: posteaquàm verò coierit, fæce quæ subsidet accuratè derasa, in fistili vase nouo reponitur. Quòd si libet incuratam recondere, eadem omnia facito, quæ de gallinæ & anserino adipe demonstrauiamus.

De omni felle genere. CAP. XCVI.

FEL omne reconditur hoc modo: Acceptum recens, vbi os folliculi lino præligaueris, in aquam feruētē deponito, tantūque dimittito, dum quis trium stadiorum spa-

ram spatium conficeret: dein exemptum
sicato loco umbroso ac minimè humecto.
Sed quod ad oculorum medicamenta pla-
cebit adiacere, lineo filo deligatum in lague-
nulam vitream, quæ mel habeat, iramittito:
& circa lagenulæ osculum obligato filo prin-
cipio, operculum addito atque recondito.
Omnia porrò fellis genera acria sunt & ex-
alsfaciunt: maioris tamen minorisve effica-
ciæ ratione inter sese differunt. Siquidem
prestantioris effectus esse videntur fella ma-
rini scorpionij, piscis qui callionymus dicitur,
marinæ testudinis & hyænæ: itémque per-
dicis, aquilæ, gallinæ candidæ, & capræ syl-
uestris: quod quidem priuatim confert ad
incipientes *suffusiones*, caligines, argema &
genarum *scabritias*. Ouillo, hircino, suillo,
atque etiã urfino taurinum efficacius. O-
mnia verò aluum ad deiectionem inuitant,
preesertim infantibus, si quis eo intinctum
lanæ tomentum sedi admoueat. Priuatim
taurino anginosi cum melle perunguntur,
ac sedis vlcera etiã perfanantur, & ad ci-
catricem vsque perducuntur. Medetur &
purulentis auribus, earumque fracturis cum
lacte caprino aut muliebri: earundem verò
sibilo, cum porri succo instillatum. Ammi-
scetur quoque vulnerariis emplastris, & cir-
cumlitionibus quæ contra venenata para-

tur. Phagedænicis etiam vlceribus, ac pudenti serotique doloribus ex melle prodest. Lepras etiamnum ac furfures cum nitro aut terra Cimolia exterit potentissimè. Ouilum & vrsinum, contra eadem pollent, sed inefficaciora sunt: ac vrsinum quidem elegmate seu linctu comitiales adiuuat. At verò fel testudinis valet ad anginas & in ore infantium nomas: idem naribus inditum, comitialibus prodest. Syluestris capræ felle peruncto peculiariter lusciosi sanantur. Hircinum idem præstat, thymiaque abolet, & luxuriantes elephantorum extuberationes illitu reprimat. Suillum autem, contra aurium vlcera cæteraque omnia vtiliter vsurpatur.

De Sanguinis Variis generibus.

CAP. XCVII.

SANGVIS anseris, anatis & hædi vtiliter in antidota miscetur. Palumbi autem, turturis, columbæ ac perdicis, recentibus oculorum vulneribus: iisdem sigillatis seu sanguine suffusis, ac lusciosis illinitur. Peculiariter verò columbæ sanguis, erumpentem è meningibus sanguinem inhibet. Hirci autem, capræ, cerui & leporis sanguis in assatus sartagine & assumptus, dyenterias & celiacorum profluvia sistit. In vino verò potus, contra toxica efficax est. Leporinus
calens

calens adhuc illitus, faciei maculas à Solis ardore contractas & lentigines emendat. Caninus commodè propinatur à cane rabioso demorsis, iisque qui toxicum hauserint. Testudinis, terrestris epotum sanguinem tradunt prodesse comitialibus. Marinae autem testudinis, cum vino, leporis coagulo & cumino potus, contra venenatarum bestiarum morsus & hausta rubetæ venena conuenit. Taurinus cum polenta impositus, duritias discutit emollitque. At equorum admissariorum sanguis, in septica seu erodentia pharmaca additur. Chamæleonis autem, similiterque viridium ranarum sanguine palpebrarum pilos aboleri creditum est. Menstruus verò fœminæ sanguis, existimatur circumlitu præstare ne concipiant mulieres, itémque si eum ipse supergrediantur. Cæterùm illitus, leuat podagræ dolores & erysipelata.

De Fimo. CAP. XCVIII.

ARMENTALIS bouis fimus, si recens admoueat, inflammationes ex vulneribus lenit: foliis autem inuoluitur, & cinere feruenti calefit, atque ita imponitur. Simili quoque modo applicitus vice fatus, coxendicis cruciatus compescit. Ex aceto verò illitus, duritias, strumas & panos discutit. Priuatim verò bouis masculi fimus, pro-

lapsum vterum suffitu restituit: accensi quoque nidore culices abiguntur. Caprarum, præsertimque in montibus degentium, bacæ ex vino bibita, regium morbum emendant: cum aromatibus verò potæ, mensuciunt, & partus euocant. Sicca tritaque & cum thure in vellere apposita, fluxum muliebrem cohibent, aliâque sanguinis eruptiones ex aceto compescunt. Vsta & cum aceto aut oxymelite illita, alopecii medentur. Cum axungia verò adhibita, podagricis sunt auxilio. In aceto aut vino decocta, serpentium moribus, herpetibus, erysipelatis & parotidibus imponuntur. **Quin** & **ischiadici** vstio earum ope administratur vtiliter hunc in modum: In eo cauo quod est inter pollicem & indicem, qua parte pollex carpo committitur, lana oleo imbuta prius substernitur, ac deinde singulatim imponuntur fini caprini feruentes pilulæ, donec sensus per brachium ad coxendicem perueniat, dolorémque mitiget: atque adustio eiusmodi, Arabica appellatur. At verò sterco ouillum ex aceto impositum, sanat epinyctidas, clauos, thymos & pensiles verrucas: itémque ambusta igni, cerato rosaceo exceptum. Aprugnum autem aridum in aqua aut vino potum, sanguinis reiectionem silit, ac diuturnum sedat lateris dolorem: sed ad
rupta

rupta & conuulsa ex aceto bibitur: luxatis
verò exceptū cerato rosaceo medetur. Por-
rò tam afinorum quàm equorum fimum,
siue crudum, siue crematum, addito aceto
sanguinis eruptiones cohibet. Armentino-
rum verò qui herba pascuntur siccum fi-
mum, insiccatum vino, mox bibitum, à
scorpione ictis magnoperè auxiliatur. Co-
lumbinum, quoniam vehementiùs & excal-
facit &urit, hordeaceæ farinae vtiliter ad-
miscetur, & ex aceto quidem, strumas discuti-
tit: carbunculos verò emarginat, cum mel-
le, lini semine & oleo tritum: necnon etiam
ambustis igni medetur. Gallinaceum hæc
eadem, sed inefficaciùs præstat. Priuatim ta-
men contra lethales fungos & coli crucia-
tus confert, si ex aceto aut vino bibatur. Ci-
conie verò fimum ex aqua potum, comitia-
libus prodesse creditur. At vulturinum suf-
fumigatum, partum excutere traditur. Mu-
rinum autem tritum cum aceto & illitum,
alopeeis medetur: cum thure verò & mulso
potum, calculos expellit. Sed & subditæ in-
fantibus miferdæ, aluum ad deiectionem
stimulant. Caninum sterces, quod per Cani-
culæ ardores exceptum fuerit, aridum cum
vino aut aqua potum, aluum cohibet. At
humanum recens impositum, vulnera ab
inflammatione vindicat, simul & aggluti-

nat. Siccum verò cum melle perunctum, anginosi auxiliari traditur. Terrestris autem crocodili finum, mulieribus confert ad colorandam illustrandamque faciem. Optimum verò, quod candidissimum & friabile, amyli modo leue, in humore statim eliquescens: quòdque cum teritur subacidum est, fermentumque redolet. Sunt qui id vendant adulteratum fimo non dissimuli sturnorum, quos oryza pascunt. Alij amyllum aut Cimoliam subigunt, & inducto paululum anchusæ colore per rarius cribrum in tabulas exprimunt: mox illud qualecunque est vermiculorum specie siccatum pro terrestris crocodili stercore vendunt. [Cæterum humanum stercus siccum, cum melle subactum & gutturi impositum, quemadmodum & caninum, anginosi opitulari inter arcana reperimus.]

De Vrina. CAP. XCIX.

HUMANAM vrinam suam cuique bibere prodest contra viperæ morsus & lethalia pharmaca, incipientemque hydropem. Marinorum verò echinorum, ac scorpionis itidem marini, draconisque ictus, conuenienter ea fouentur. Canina, rabidi canis morsibus perfundendis idonea est: lepras quoque & pruritus nitro addito exterit. Sed vetus, achoras, furfures, psoras & ferui-

& feruidas eruptiones potentiùs extergit: quin & nomas, etiam genitalium, cohibet. Purulentis quoque auribus infusa, pus earum supprimit: sed & in malicorio decocta, vermiculos earum abigit. At impubis pueri absorpta vrina, orthopnoicis confert: decocta verò in aëreo vase cum melle, cicatrices, argema & caligines emendat. Quinetiam ex ea & aëre Cyprio paratur gluten, auro ferruminando idoneum. Quod autem in vrina subsidit, erysipelata illitu mitigat. Feruefactum cum cyprino & appositum, vteri dolorem demulcet, vulvæ strangulatione vexatas leuat, genas deterget, & oculorum cicatrices expurgat. *Taurinum* lotium cum myrrha tritum & instillatum, dolores aurium lenit. *Aprinum* iisdem viribus predictum est: sed peculiariter vesicæ calculos potu comminuit & expellit. *Caprinum* traditur ad aquam quæ cutem subiit, cum spica nardi & aquæ binis cyathis quotidie bibitum, vrinas & aluum ducere: instillatum verò, aurium mederi doloribus. Cæterum nephriticos ferunt asinino sanari.

De Lyncurro. CAP. C.

Lyncis vrinam, quam Lyncurium appellant, simulatque meitur lapidescere frustra creditum est: quare vana quoque est & inutilis quæ de eo fertur historia. Est enim

N. j.

quod à nonnullis vocatur succinum pterygophoron, ideò dictum quòd pennas ad se alliciat. Id potum ex aqua, stomacho aluòque fluxione laboranti conuenit.

De Melle. CAP. CI.

PRINCIPEM locum obtinet mel Atticum, quod ab Atticæ regionis monte Hymetto, in quo prouenit, Hymettium appellatur: mox quod è Cycladibus insulis petitur: itémque quod è Sicilia, cognomine Hyblæum. Magis probatur dulcius & acre, odoratus, subæuum, mínimè liquidum, sed glutinosum ac tenax, quòdque dum trahitur [ob sequacem lentitiam] in digitos veluti resilit. Porrò abstergendi vim habet, ora vasorum aperit, humores euocat: quæ ratione in sordida vlcera sinúsque commodè infunditur. De coctum atque impositum, disunctas diuulsasve partes agglutinat: lichenibus quoque medetur, coctum cum liquido alumine & illitum. Itémque aurium sonitui & dolori cum sale fossili trito tepidum instillatur: pediculos ac lendes illitum enecat: verpis seu curtis glandem quæ citra circuncisionem nudata sit in integrum restituit, si melle præputium à balneo potissimum ad dies triginta emolliatur: depurgat quæ pupillis tenebras offundunt: gutturis etiam ac tonsillarum inflammationibus & anginis